

БОРОВЕ

Історія села Борове сягає в глибоку давнину. Археологічні джерела свідчать, що на околиці села проживали племена зарубинецької культури.

Археологічні джерела підтверджуються іншими - нумізматичними, етнологічними та топонімічними. Перші письмові згадки про село відносяться до першої чверті XVII ст. Відомостей про стан освіти у селі до наших днів дійшло мало. Це в основному, окремі фрагменти документів, перекази і свідчення місцевих жителів.

З документів, що зберігались у Свято-Миколаївській церкві, довідуємось, що в Боровому в **1898 р.** діяла церковно-приходська школа. В ній вивчались початкові світські науки, але основна увага приділялась вивченню Закону Божого. Викладання велось виключно російською мовою. (Борове на той час входило до мінської губернії). Навчання здійснювалось у приміщеннях, що наймались у місцевих жителів. В **1903 році** було побудоване приміщення для церковно-приходської школи. Приймали на навчання дітей віком від семи років. Багато людей навчались грамоти, проходячи службу в царській армії. В **1906 році** в селі нараховувалось 164 двори, в яких проживало 1263 жителів. Тільки в 23 хатах (дворах) були грамотні люди, чисельність яких становила 186 чол., серед них 92 жінки. Показних відносно непоганих, коли врахувати соціальні умови і природно-географічну ізольованість Борового та інших навколишніх сіл.

Церковно-приходська школа діяла на початку першої світової війни, яка почалася **влітку 1914 р.** У воєнний час школа не працювала, так як село знаходилось поблизу лінії фронту.

В **1919 році** під час воєнних дій УНР з Польщею, більша частина Борового була спалена. Потерпіли всі жителі села. Утвердившись при владі, польська адміністрація надавала потерпілим селянам безкоштовну матеріальну допомогу будівельними матеріалами та грошима. Викладання в школі велось виключно на державній польській мові. Навчання у школі було безплатне. Адміністрація школи суворо питала батьків за невідвідування школи. Основною причиною, яка заставляла батьків позбавляти навчання дітей була турбота господарству, а також догляд за малими дітьми.

Восени 1939 року навчання в школі не починалися. До **весни 1940 р.** тривали канікули. Весною розпочалось навчання, в рамках, відведених новою владою.

В **1941 р.** почалась війна. Навчання в школі припинилось на довгий час. Є відомості, що окупаційна влада в початковий етап війни намагалася розпочати навчання у с. Млинок на німецькій мові.

В **1946 році** почала діяти початкова школа. Відновили та розпочали навчання діти різного віку. Не було підручників, зошитів. Писали саморобним чорнилом із сажі та столових буряків. Проблемою в цей час були кадри. Всі вчителі були випускниками училищ та учительських інститутів Полтавської, Сумської, Сталінської та Ворошиловградської областей. Окремі з них залишились в Боровому.

Кадри вчительські мінялись калейдоскопічно. Вийжджали одні, приїжджали інші. Але кожна людина, яка приїжджала з державним документом в Борове, залишала свій оригінальний слід в історії школи, села, і добру пам'ять у її учнів.

В **1953 році** відбувся перший випуск учнів Борівської семирічної школи. В **1951 році** школу очолив історик за фахом Бабенко Федір Михайлович. Після його вибуття за межі області, обласний відділ народної освіти направив директором школи Ризуніка Петра

Федоровича. За його директорства розпочалося будівництво нового приміщення школи. Будівництво це проходило в тяжких умовах, але активно. Майже всі роботи велись вручну. За тягову силу були воли і коні. При школі було посаджено сад, який зберігся і досі.

В історичному нарисі Борівської середньої школи слід згадати про роботу їх філій. На хуторі Посушок філія-школа була відкрита в **1946 році** у найманій хаті.

У повоєнні роки у Посушку працювала вечірня школа, куди приймали осіб віком від 18 і більше років. У вечірній школі навчались учні, які народились наприкінці 20-х на початку 30-х років.

В **1965 році** директором Борівської школи став Когутяк Іван Васильович. В **1970 р.** районний комітет партії посилає у школу випускника Рівненського педагогічного інституту Черняка Миколу Павловича. Останній очолював педагогічний колектив на протязі 13 років. Дещо поліпшується навчальний процес. Але включення в складову частину народногосподарського плану прийом учнів у 9-ті класи був обов'язковим.

По-новому, але в старих умовах працював директором Бернацький Василь Маркович. В **1987 році** педагогічний колектив очолив молодий філолог, випускник Рівненського педагогічного інституту Грицевич Іван Іванович. Молодий керівник зразу виявив наполегливість і вимогливість як до себе так і до працівників школи.

Школа сьогодні працює в умовах незалежності. Незважаючи на фінансову скруту, колектив вміло передає учням знання, прищеплює потяг до них, виховує школярів порядності, почуття справедливості.

Діти – це майбутнє. Сьогодні в школі навчається 583 учні. Якщо в **1960 році** повну середню освіту отримали 18 учнів, то в **1996 році** – 54 учні. Вони знаходять своє місце в житті. Нову естафету – естафету знань, здобувають у перших класах 58 учнів. Вони збережуть все краще, що залишали їм старші, розвиватимуть в лабіринтах життя знання своїх вчителів.